

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานตรวจสอบภายใน
สพท./สถานศึกษา
งานให้คำปรึกษา (Consulting)

หน่วยตรวจสอบภายใน

คำนำ

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ได้จัดบริการให้คำแนะนำ ปรัชญา ความรู้ด้านระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ มติ คณะรัฐมนตรี และนโยบายต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับหน่วยรับตรวจ ในการปรับปรุงกระบวนการการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในให้ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น การให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องความคล่องตัวในการดำเนินงาน วิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด บทบาทที่สำคัญของงานตรวจสอบภายใน คือ การสนับสนุนส่งเสริมให้การปฏิบัติงานในทุกระดับของหน่วยงานในส่วนราชการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าภายใต้การบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล

คู่มือเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนางานของหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ให้เป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพสูง และได้รับความพึงพอใจสูงสุดจากผู้รับบริการต่อไปอย่างต่อเนื่อง

หน่วยตรวจสอบภายใน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

สารบัญ

หน้า

คำนำ

งานให้คำปรึกษา

- หลักการและเหตุผล 5
- วัตถุประสงค์ 5
- ขอบเขต 6
- คำจำกัดความ 6
- หน้าที่ความรับผิดชอบ 6
- ขั้นตอนการปฏิบัติ 7
- Flow Chart การปฏิบัติงาน 8
- เอกสารอ้างอิง 9

ภาคผนวก

คณะทำงาน

งานให้คำปรึกษา

หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 62 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ.2546 ด้วยเจตนารมณ์ให้หน่วยรับตรวจมีการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษ แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติโดยรวม การตรวจสอบภายในเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างเป็นอิสระและเป็นกลางเพื่อให้หน่วยรับตรวจเกิดความมั่นใจ ปฏิบัติงานภายใต้กระบวนการบริหารความเสี่ยง และความระมัดระวังรอบคอบตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับส่วนราชการ ปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การให้คำปรึกษา คำแนะนำ การอำนวยความสะดวก การออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานหรือการวางระบบงานที่มีฐานความเสี่ยงที่สำคัญ งานตรวจสอบภายในจึงเป็นงานที่ให้บริการข้อมูลต่อฝ่ายบริหาร เป็นหลักประกันขององค์กรในด้านการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม การควบคุมและกระบวนการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ และมีระเบียบแบบแผนที่ดี ทั้งในด้านการเงินและการบริหารงาน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี(Good Governance) และความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน(Transparency) ป้องกันการประพฤติมิชอบหรือการทุจริต และเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจนทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์
- 2) เพื่อให้เกิดการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพิ่มคุณภาพเกณฑ์หน่วยรับตรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
- 3) เพื่อสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานทุกระดับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่และดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ขอบเขต

กระทำได้ 2 ลักษณะ คือด้วยวาจา และเป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีขอบเขตการให้คำปรึกษาดังนี้

1) **ด้านการควบคุมภายใน บริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลที่ดี** มุ่งเน้นการบริการการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา แก่ฝ่ายบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด

2) **ด้านการบัญชี การเงิน การดูแลทรัพย์สิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย** มุ่งเน้นการบริการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด

คำจำกัดความ

งานให้คำปรึกษา หมายถึงการให้บริการ การให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะงานขึ้นอยู่กับผู้รับบริการ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสวนราชการและปรับปรุงการดำเนินงานของสวนราชการให้ดีขึ้น

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้บริหารระดับสูง (ผอ.สพป.) ควบคุมและจัดให้มีบริการ เกิดการปรับปรุง เพิ่มคุณค่าแก่หน่วยรับตรวจ และบุคคลทั่วไป

ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน : รับทราบ ให้ความร่วมมือ โดยใช้หลักการวิเคราะห์ที่เป็นเหตุและผล พิสูจน์ได้ และสอบทานในเรื่องที่ได้รับการร้องขอ

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายใน : รับฟังประเด็นของเรื่องที่ได้รับการร้องขอ กำหนดเป้าหมาย และวิเคราะห์ทางเลือกวิธีการเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1) ศึกษาประเด็นของเรื่องที่ได้รับการร้องขอคำปรึกษา
2) กำหนด วัตถุประสงค์/เป้าหมาย ของเรื่องที่จะให้คำปรึกษา
3) กำหนดทางเลือกวิธีการให้คำปรึกษาเพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย
4) วิเคราะห์ความเสี่ยงและข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก เลือกทางเลือกที่เหมาะสม โดยใช้หลักการวิเคราะห์ที่เป็นเหตุและผล พิสูจน์ได้ สอบทานได้ โดยคำนึงถึงลักษณะของคำปรึกษาที่พึงประสงค์ ดังนี้

- ตรงตามประเด็น
- อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงที่พิสูจน์ได้
- มีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในองค์กรหรือระหว่างองค์กร
- เป็นไปได้

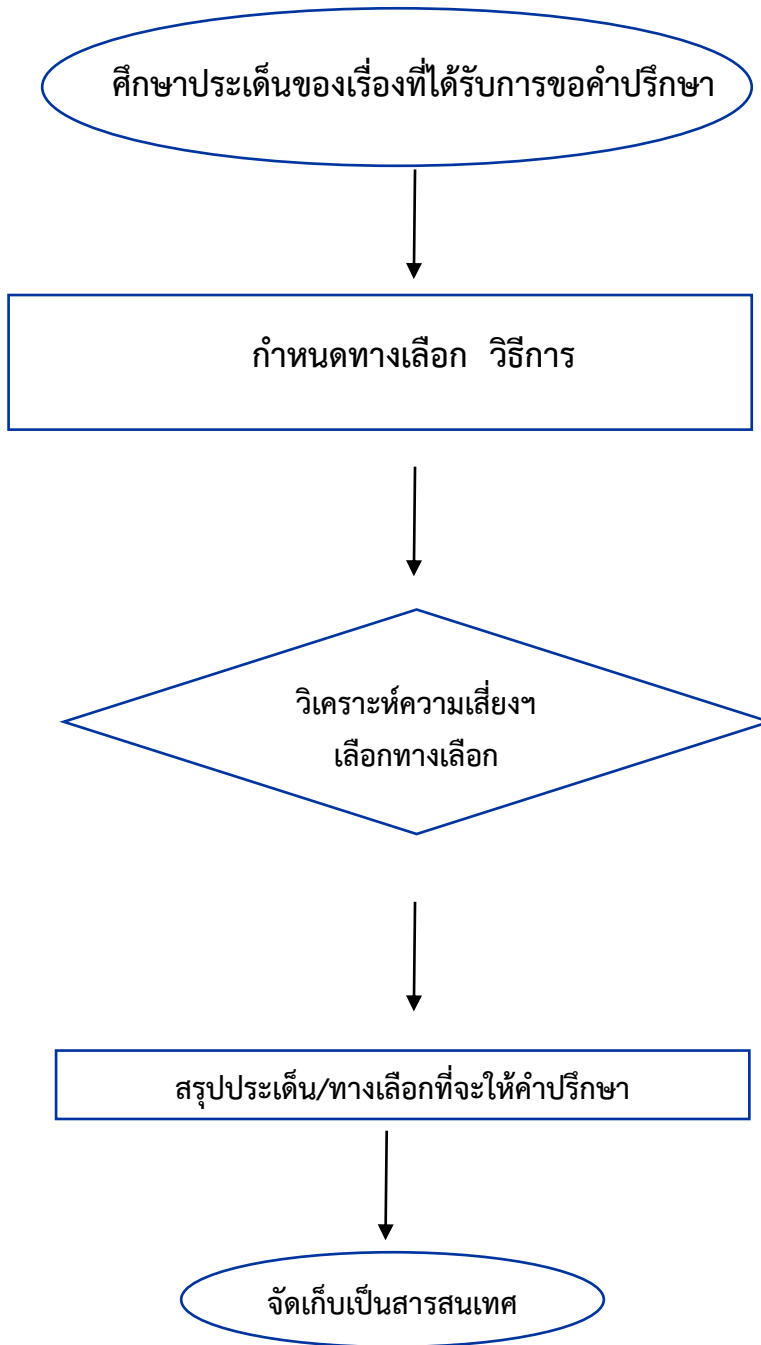
5) สรุปประเด็น ทางเลือก ในการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการให้คำปรึกษา มีดังนี้

- ผู้ให้คำปรึกษามีความพร้อม
- ผู้ให้คำปรึกษามีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น
 - มีภาพลักษณ์ที่ดี
 - มีกิริยามารยาทที่ดี
 - รับผิดชอบในงานวิชาชีพ
 - ไม่โอ้อวดเกินจริง
 - ไม่เรียกร้องค่าตอบแทน
 - ไม่สร้างความแตกร้างในองค์กร
 - รักษาความลับ
- ข้อมูลที่ใช้ประกอบการให้คำปรึกษาเป็นข้อมูลจริง เชื่อถือได้
- ข้อเสนอแนะสามารถวิเคราะห์บนพื้นฐานของหลักการและสมเหตุผล
- การสื่อสารใช้วิธีการที่เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์
- ข้อเสนอแนะนำไปปฏิบัติได้จริงและปฏิบัติแล้วได้ผลตามที่ต้องการ

Flow Chart การปฏิบัติงาน

งานให้คำปรึกษา

เอกสารอ้างอิง

- 1) พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 2) มาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ กรมบัญชีกลาง พ.ศ.2545
- 3) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ.2551
- 4) แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
- 5) คู่มือการตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสำหรับผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6) หนังสือแนวปฏิบัติประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบ : กรมบัญชีกลาง
- 7) หนังสือแนวปฏิบัติการวางแผนการตรวจสอบและแผนการปฏิบัติงาน : กรมบัญชีกลาง
- 8) ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544
- 9) คู่มือแนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- 10) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0416.3/ว380 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2546 แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในภาครัฐ เรื่องการประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบ
- 11) ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แบบฟอร์มที่ใช้

ทะเบียนคุมการจัดเก็บข้อมูลการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการ

ภาคผนวก

ทะเบียนคุมการจัดเก็บข้อมูลการให้คำปรึกษา ปีงบประมาณ

ที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้คำปรึกษา	ผู้รับบริการ	สังกัด	ตำแหน่ง	รายละเอียดที่ขอรับบริการ

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

นายอาดุลย์ พรมแสง

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ผู้จัดทำ

1. นางสาวสุรางค์ ธิติสินธิธิ์ ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน
2. นางสาวสุเพ็ญ จิยะพานิชกุล นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

